

Magasinet rØST

SØG

Vi river himlen ned på jorden

05. juni 2018

ERIK KULAVIG

BOGANMELDELSE | Med udgangspunkt i nye kildestudier skildrer Erik Kulavig dagligdagen i revolutionens Rusland 1917-22, set gennem både tilhængeres og modstanderes øjne. En akademisk distance til stoffet medfører dog, at vi aldrig kommer helt tæt på de menneskelige skæbner. Jens Geisler anmelder.

Erik Kulavig, *Vi river himlen ned på jorden. Drøm og hverdag i revolutionens Rusland, 1917-1922*, Lindhardt & Ringhof, 2016, 414 sider

I februar 1917 kastedes det 304-årige tsarregime på porten, og da Lenin og bolsjevikkerne med Oktoberrevolutionen aflivede et spirende parlamentarisk styre, stod det underudviklede Ruslands millioner af analfabetiske bønder under ledelse af en gruppe revolutionære teoretikere. Med en blanding af historier og overskuelige redegørelser oplever man i Erik Kulavigs *Vi river himlen ned på jorden*, hvordan mødet mellem de umage parter gik for sig i årene 1917-22.

En fascinerende tidsrejse

Bogen bygger på et unikt kildemateriale, ejet af Harvard University, der efter Sovjetunionens sammenbrud købte retten til at mikrofilm de sovjetiske arkiver. Med udgangspunkt i et væld af forhørsprotokoller, indberetninger fra det hemmelige politi, referater fra møder i arbejder-, bonde- og soldaterråd, og erindringer og optegnelser fra tiden, tages læseren med på en tidsrejse tilbage til revolutionens kaotiske dage. Det er bogens helt store styrke, at det ud fra de støvede papirer langt hen ad vejen lykkes at levendegøre tiden, der giver mindelser om "Det vilde vesten".

Et indtryk af et samfund, plaget af vold og vilkårlighed står smertefuldt klart tilbage, da bolsjevikkerne satte alt ind på at nedbryde det gamle system. Udtryk som "Stjæl det stjålne!" og "Retfærdighedens vandaler" vidner om en verden, hvor lov og orden gik fløjten, verden blev vendt på hovedet, de rige blev sat på porten, og de fattige blev sat i højsædet. At lokale uromagere ofte var blevet til bevæbnede rødgardister gjorde ikke situationen mere fredsommelig eller overskuelig.

Banditter eller befriere?

Befolkningen var som lus mellem to negle. Ét sted blev en landsbys befolkning bagbundne gennet ned i kældre af banditter, kamufleret som repræsentanter for sovjetmagten, hvorefter mad og værdier blev røvet; et andet sted indespærrede en lokal eksekutivkomité i ugevis hundredvis af personer af borgerlig stand, herunder børn og gamle og kvinder med spædbørn, under rædselsfulde forhold, indtil de betalte en "ekstraskat", det vil sige ud over de allerede udskrævede otte ekstraskatter, foruden en krigsskat, en boligskat og en skat på elforbrug!

De sovjetiske myndigheder forsøgte med tiden at få styr på kaos, hvilket en historie om mord på en gruppe bønder i kølvandet på kampe med kontrarevolutionære "grønne" tropper viser. Utallige klager fra borgere medførte faktisk, at en undersøgelseskommission medgav, at hændelsen var forkert, og at soldaterne burde straffes med den højeste straf. Revolutionens fokus var skiftet fra 'ødelæg-alt-det-gamle' til opbygning, hvorfor man forlangte en strammere disciplin fra soldaterne.

Afdæmpet, og voldsomt

Tro mod bogens fokus behandles det indgående, hvordan mødet mellem folk og de nye magthavere foregik. Ofte foregik kontakten gennem appeller og klagebreve til sovjetmagten, der var skrevet i et lidenskabeligt, og, håbede man, passende revolutionært toneleje, hvilket et stort antal inddragede sager lidt omstændeligt viser.

Trods al dramatikken i kølvand på revolutionen betyder bogens detaljerede og nøgterne stil, at historierne ikke foldes fuldt ud i deres fulde, grufulde pragt og vælde til

VÆLG LAND

[\(/?id=45\)](#)

RSS

Få nyheder og analyser fra Magasinet rØST som RSS-feed, [læs mere her \(/?id=15\)](#).

NYHEDSBREV

Email-adresse

 *

Fornavn

 *

Efternavn

 *

Subscribe

Magasi...

Synes godt o

<

Magasine...
Maked...

Man savner Tom Buk-Swientys (*Slagtebænk Dybbøl, Dommedag A/S*, med flere) pen, der lydefrit smelter drama og fakta sammen. Dog, ikke sådan at forstå, at det ikke er velskrevet, men man må nøjes med en afdæmpet, akademisk præget entusiasme. Erik Kulavig – sovjetkender, lektor i historie ved Center for koldkrigsstudier på Syddansk Universitet med en række bøger om tsar-Rusland og Sovjetunionen bag sig – har længe og indgående beskæftiget sig med emnet og slutter da også af med en ærlig og interessant refleksion om sin egen og andre ligesindedes fascination af Leninkulten og Oktoberrevolutionen.

Krigen uden våben

Velsagtens er det denne fascination, der slår igennem i afsnittet kaldet 'Krigen uden våben', det vil sige indsatsen for at omskabe det undertrykkende tsarregime til et nyt samfund, hvor alt – kunst, arbejdslivet, samfundet, kærligheden og seksualiteten – skulle omdefineres for at skabe et frit, socialistisk samfund. For her fornemmes klart – gennem beskrivelsen af ideer, drømme og forestillinger, som politikere, kunstnere med flere gjorde sig – en forårsagtig følelse af befrielse og berusende magt til endelig!, efter århundreders trældom, at skabe et samfund "uden fattigdom, kriminalitet og had", som det udtrykkes.

Historierne suppleres af redegørelser, herunder en introduktion til Ruslands politisk-økonomiske udvikling i årene 1917-1922 med fokus på borgerkrigen og kriskommunismens sultkatastrofe, det hemmelige politis og øvrige magtapparats etablering. Og efter en afsluttende indføring i "sovjetismens 10 grundsten" forstår man også klart eksperimentets svære grundvilkår, da der redegøres for en forbløffende lighed mellem tsarregimet og det nye sovjetregime. Oktoberrevolutionen forandrede meget, og så alligevel ikke, for det russiske folk og kultur ændredes ikke. De revolutionære teoretikere havde gjort regning uden vært.

Alt i alt er *Vi river himlen ned på jorden* en velskrevet beretning om Oktoberrevolutionens voldsomme efterdønninger, der et godt stykke ad vejen byder på både oplivende, forstemmende og fascinerende læsning, skrevet af en engageret *connaissanceur* på området.

Af Jens Geisler

[Recommend](#) [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

0 Kommentarer **Magasinet rØST**

[Log på](#)

[Anbefal](#) [Del](#)

Sortér efter Bedste

Start debat...

LOG IND MED

ELLER REGISTRER DIG HOS DISQUS [?](#)

Navn

Vær den første til at kommentere.

OGSÅ PÅ MAGASINET RØST

Forsvarer Ungarn Europas grænser?

1 kommentar • 3 år siden

Eskild Nielsen — Ungarsk vin har været høj kvalitet. Som Daniel siger på sin vinimport hjemmeside.Nu ...

Polsk opfattelse af danskerne: Kolde og kyniske

1 kommentar • 2 år siden

Stanislaw Winiaszewski — Skal din virksomhed tale polsk? Vi vil gerne hjælpe med diverse polsk-dansk ...

Åbent brev fra ambassadør: Fasthold polsk studie

1 kommentar • et år siden

Stanislaw Winiaszewski — Jeg er helt enig!Der er brug for flere dansker som kan tale polsk, ...

Ungarn: Hastigt på vej imod en åben investeringskultur

1 kommentar • 3 år siden

Eskild Nielsen — USA AMBASSOR OM INVESTERING (Klik ...

[Tilmeld](#) [Tilføj Disqus til din side](#)[Tilføj Disqus](#)[Tilføj](#)

Magasinet rØST. Ophavsret: Ophavsretten tilhører Magasinet rØST. Magasinets artikler og indhold kan ikke kopieres og distribueres uden tilladelse fra Magasinet rØST.